

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand i villa.

UNDERSÖKNING UTFÖRD AV

Ronnie Lindberg, räddningstjänsten.

OBJEKTET

Byggnaden är ett äldre flerfamiljshus med tre våningar med lägenheter som nås via två trapphus placerade på var sida i mitten av byggnaden samt en vindvåning med förråd. Byggnaden är uppförd med bjälklag och väggar av trä. Fasaden består av träpanel och taket av plåt. Lägenheten som branden startade i är i två plan beläget på andra och tredje våningen. Branden startade på tredje våningen och där finns ett vardagsrum, ett sovrum, ett badrum med bastu samt ett mindre rum som användes som förråd. Den del av lägenheten som ligger på tredje våningen upptar en yta på knappt 60 kvm. Golvet i lägenheten består av furuplankor. Vissa av väggarna består av gips och andra av trä. Innertaket är i huvudsak av gips, men i förrådet består det av trä. Fönsterna är tvåglasfönster och i lägenheten har brandvarnare funnits, men det är tveksamt om den fungerat. I trapphusen har fastighetsägaren placerat brandsläckare av typen skum, 9L.

HÄNDELSEN

En man som bodde i huset har uppgett att när han var i trapphuset tyckte att det lät som att någon höll på att steka mat, men utan att det luktade något. Han gick då uppåt i trapphuset och märker då att det är rökigt på tredje våningen. Han ser också lågor i den bortre änden av korridoren som förbinder de två trapphusen. Han springer då ned i trapphuset och hämtar en brandsläckare som han sedan tömmer i riktning mot branden och därefter går han ut. Samtidigt har mannen som bodde i lägenheten där det brann också upptäckt att det brinner. Han befann sig då på våningen under och då han kommer upp på tredje våningen så upptäcker han att det brinner i ett förrådsutrymme. Han springer då ned en våning till sitt kök och hämtar en hink med vatten som han slänger mot lågorna (förrådsdörren stod på glänt), men det blir snabbt för rökigt i lägenheten så han går ut ur byggnaden. Räddningstjänsten fick kl. 16.23 larm om en lägenhetsbrand i ett äldre flerfamiljshus. Huset ligger centralt så räddningstjänsten var på plats efter cirka tre minuter. Den första informationen som styrkan fick från SOS och övriga lägenhetsinnehavare var att det kunde finnas personer kvar i lägenheterna på tredje våningen vilket innebar att räddningsledaren tog beslut om livräddning. Rökdykarna gjorde ett genomsök av lägenheten där initialbranden var och kunde snabbt konstatera ingen person fanns kvar i lägenheten.

Därefter släcktes branden som var begränsad till förrådet snabbt ner. Samtidigt så användes en hävare för att öppna luckor på vinden då det spridits rök dit. I detta skede kom förstärkning med ytterligare en styrka. Den styrkans uppgift blev att genomsöka övriga lägenheter på samma våningsplan. Inga personer fanns kvar i dessa. Lägenheten som det brunnit i ventilerades via fönster med fog-fighter, då man inte ville använda övertrycksfläkt i denna typ av byggnad. Därefter användes värmekameran för säkerställa att branden inte hade spridit sig i golvbjälklag och tak. Taket i förrådet fick sågas upp då det fanns mindre glödhärdar där. I samband med att branden var släckt begärdes restvärdesledare till platsen vilken anlände runt kl 18. Efter rundvandring togs vidare kontakt med saneringsfirma och försäkringsbolag. Brandplatsen avspärrades av polisen i väntan på teknisk undersökning.

I och med fastigheten var gammal och mycket av isoleringen var av sågsån togs ett gemensamt beslut av räddningsledare och RVR-ledare att inte lämna över ansvaret till ägare utan att räddningstjänsten skulle sköta efterbevakningen på uppdrag av försäkringsbolag över natten. De bestämde också att inga boende

skulle få vara i huset under natten. Samtliga boende kunde lösa bostadsfrågan själva och bodde hos vänner och bekanta. De flesta flyttade dock in igen på söndagen.

UNDERSÖKNINGEN

Undersökning genomfördes på onsdagen, fyra dagar efter branden, tillsammans med polisens tekniker. Inga skador syns utifrån utan skadorna är begränsade till tredje våningen. Där finns skador i lägenheten där det brann, i korridor och trapphus utanför samt i en annan lägenhet på samma plan där skadorna är begränsade till sprickor i glasen i lägenhetsdörren samt rökluft inne i lägenheten. I korridoren och trapphuset på tredje våningen finns sotskador på väggar och tak samt brandskador i området kring dörren från korridoren till förrådet. I lägenheten är brandskadorna begränsade till förrådet och till väggar och tak i området utanför dörren till förrådet. Två av fönsterna på den övre våningen har spruckit. Sotskador finns i hela lägenhetens övre plan och på den nedre våningen är skadorna begränsade till rökluft.

Hela förrådet är brandskadat och de största skadorna finns i området mellan dörren till lägenheten och dörren till korridoren. Vid närmare undersökning kan ses att dörren till lägenheten har stått helt öppen och att dörren till korridoren har stått öppen ett par centimeter. Takbjälklaget har bestått av brädor med ungefär 20 centimeters sågspånsisolering ovanför och därefter ytterligare ett lager brädor som varit golvbeklädnad på vindsvåningen. Takets nedre brädfodring och sågspånsisoleringen har tagits bort av räddningstjänsten och på undersidan av den övre brädfodringen kan ses ett par mindre skador där träet har kolat. Brandskadorna är låga i området mellan dörrarna, dörrarna är t.ex. kolade ända längst ned på dörrbladen. Efter friläggning av golvet kan en rekonstruktion göras, bland annat så återplaceras en kompressor, en pall och ett par plåtburkar där de troligen har stått vid branden.

Vid närmare undersökning av plåtburkarna kan ses att dessa innehållit golvolja (på etiketten på en oskadad burk står Golvolja. Linolja och uretanalkydoolja. Torrhalt 50%). Efter undersökning av skador på golv, väggar och inventarier kan ett troligt primärbrandområde hittas. Detta är beläget på golvet vid den uppställda dörren som leder till lägenheten. På golvet i detta område finns rester av en svart plastsäck och rester av tygtrasor. Inuti plastsäcken finns också rester av tygtrasor och på dessa finns en oljig beläggning.

SLUTSATSER OCH ERFARENHETER

Efter samtal med mannen som bodde i lägenheten så framkom det att han under fredagen hade oljat in golven i lägenheten. Trasorna han använt hade han placerat i en svart plastsäck som han hade i förrådet. På säcken hade han haft oanvända trasor. Han hade inte observerat varningstexten på burkarna med golvolja. Branden har startat i trasorna med golvolja som legat i plastsäcken på golvet, orsaken har varit självantändning. Därefter har branden spridits till de oanvända trasorna som legat på säcken och sedan till dörren och till andra brännbara byggnadsdelar och material i förrådet. Branden startade ett knappt dygn efter att trasorna använts vilket stämmer med uppgifter i litteraturen som anger risken för självantändning som störst inom 48 timmar.

SPRIDNINGSRISK

Det har varit en kraftig brand i förrådet och det har varit nära att branden spridits till bjälklaget mellan lägenheten och vinden. Om branden hade fått fäste i bjälklaget, som bestod av träreglar och sågspånsisolering hade det varit risk för en omfattande brand i hela fastigheten. Räddningstjänstens åtgärder då de frilade stora delar av takbjälklaget, ventilerade med strålrör istället för högttrycksfläkt och tog hand om efterbevakningen minskade också risken för brandspridning och återantändning.

ÅTGÄRDER

Risken för självantändning i linoljebaserade produkter är inte allmänt känt. Där finns fortfarande ett informationsbehov, varningstexten på burkarna är inte tillräcklig.

Primärbrandområdet.